

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

11. De his, quæ fiunt à majore parte Capituli

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

correctio & punitio defectuum. *c. 5. h. t. rerum Ecclesiasticarum administratio extra alienationem. cc. cit.* condere statuta *c. 5. cit.* Ratione statutorum condendorum utiles quasdam regulas tradit Vall. *h. n. 6.* ut scil. Episcopus rarissime in condendis statutis pœnam excommunicationis imponat, ne vilescat: dein ut à multitudine statutorum absteat, &c. Si quæ sunt alia negotia alicujus momenti, saltem consilium Capituli illa exigunt.

Resp. 2. Possunt tamen etiam ab Episcopo negotia tractari absque consensu vel consilio Capitularium, si vel consuetudo contraria sit introducta, quam introduci posse non obstante *c. 4. h. t.* probatur *ex c. 6. eod. & c. 3. de consuet. in 6.* vel extra casum priorem, si sint negotia minoris momenti, aut suadeat id justa quædam & rationabilis causa, qualis foret, si ageretur causa inter Episcopos & consanguineos Capitularium; si belli aut contagionis metu Canonici omnes diffugerint; si causæ sint notoriæ; si causæ ad Episcopum pertineant jure ad ipsum devoluta. Pirh. *h. n. 15. in fin.*

TITULUS. XI.

De his, quæ fiunt à majore parte Capituli.

Q. 1. Quid & quotuplex sit Capitulum? *Resp.*
 1. Nomine Capituli hic venit Collegium

Liber III.

E

cer-

certarum personarum Ecclesiasticarum certæ cu-
piam Ecclesiæ aut Monasterio adscriptarum,
unum congregatarum & collegialiter conveni-
tium.

Resp. 2. Capitulum est vel *Sæculare*, quod
ex Clericis sæcularibus; vel *Regulare*, quod
Regularibus constituitur: Sæculare iterum
vel *Cathedrale*, in Ecclesia scil. Cathedrali con-
stitutum, & si Ecclesia Cathedralis sit Metro-
polis, dicitur *Metropolitanum*, vel *Collegiatum*
quod est in Ecclesia Collegiata & Cathedrali
inferiore. Substantialia Capituli sunt, ut plures
personæ sint. *L. 85. ff. de V. S.* eæque Ecclesiasti-
cæ & sub Prælato constitutæ; dein ut habeant
arcam, sive ærarium, & cassam communem, com-
mune sigillum, Actorem vel Syndicum commu-
nem.

Q. 2. Quinam pertineant ad Capitulum? Resp. 1.
De Capitulo Sæculari non est *Episcopus*, nec de Re-
gulari *Prælatus*. *tot. tit. de his, quæ sunt à Præl. f. 1.*
cons. Cap. licet de cætero Prælatus & Capitularis
faciant unam Ecclesiam, veluti caput & membra
unum corpus. Deinde nec de Capitulo sunt
Dignitates habentes, nisi sint simul Canonici, *De-*
cano excepto, qui licet Canonicali Præbenda care-
ret, de Capitulo tamen foret. *c. 7. de concess. præb.*
Nec *Capellani*, *Vicarii*, *Portionarii* sunt de Sæcu-
lari, nec *Novitii* de Regulari Capitulo. AA. com-
mun.

Resp. 2. Soli ergo Canonici sunt de Capitu-
lo Sæculari, & soli Professus de Regulari, iique
tan-

tantum *de jure communi* (privilegio, consuetudini, vel statuto in hac materia nihil derogatum est) qui sunt in majoribus constituti. *Clem. 2. de arat. & qual. Trid. Sess. 22. c. 4. de ref.* Per se in ordine ad habendam vocem in Capitulo non spectat ætas, adeoque dispensatus à Papa ante legitimam ætatem ad Subdiaconatum, ad hunc promotus poterit suffragium dare, cujus incapax erat ratione non habiti Ordinis. Potest tamen vi consuetudinis certa ætas requiri, v. g. ut, qui vocem habiturus est in Capitulo, sit 24. annorum, quo casu, qui necdum *complevit* 24. annum, nisi aliud praxis habeat, non admittitur ad ferendum suffragium. Ratio, quia talis Canonicus non admittendus est ad dandam vocem, nisi quando verum est, eum esse 24. annorum, quod, antequam eos complevit, verum non est.

Q. 3. *Quid circa convocationem Capituli notandum?* *Resp. 1.* Convocari debet Capitulum ab Episcopo, vel prælato, dum is est præsens, & rem communem habet proponendam majoris momenti, quæ tamen nec suam, nec suorum commodum concernat; in ejus absentia, aut dum agendum de re solum Capitulum, aut utilitatem vel Prælati vel ejus consanguineorum spectante, Præsides Capituli illud convocabit, qui ordinariè est Decanus, aut in hujus etiam absentia, Senior Capitularium, nunquam Vicarius Episcopi. *Trid. Sess. 25. c. 6. de ref.* nisi forte ipse esset Senior Canonicus in casu prius oppo-

fito. 2. Convocari potest Capitulum non solum
quidem, quoties libuerit, sed vel consuetis diebus
aut quoties ille, qui convocare debet, ad ser-
vitiū Ecclesiæ expedire judicaverit. 3. Capitu-
lum de jure communi celebrari debet in Ecclesia
vel loco ad id determinato, nec absque rationabili
causa ad alium transferri. *c. 28. de elect. Leur. l.*
Q. 128.

*Q. 4. Quid requiratur ad validitatem actus
Capitularis? Resp. 1. Requiritur, ut omnes, qui
de jure aut consuetudine vocari debent, vocen-
tur; unus enim non vocatus agere potest
contemptu, & irritare, quod ab aliis gestum
c. 33. de prob. c. 28. de elect. Si plures quam
pars vocandorum ex contemptu vocati non
sint, tractatus & decreta ipso jure sunt irrita. Ra-
tio, quia vis & potestas aliquid decernendi in
his Capitularium partibus, qui debent vocari
& volunt ac possunt interesse, consistit. *Abbas
c. 1. b. t. n. 16. & AA.* Sufficit autem ad actum
Capitularem, in Capitulo extraordinario, *specia-
liter* (quæ specialis vocatio in ordinario, scilicet
diebus habendo, nequidem requiritur) omnes
in loco præsentés, aut non procul absentes vo-
centur, exceptis quibusdam casibus, ubi & ab-
sentes vocandi; ut quando eligendus Prae-
sules. *c. 42. de elect. dum quis recipiendus in Canoni-
cum. c. 33. de Prob. in 6. dum indicenda cessatio
à divinis. c. 8. de off. Ord. in 6. dum aliud nego-
tium arduum tractandum.* 2. Requiritur ad va-
liditatem actus Capitularis, ut Capitulares sim-
capi-*

capitulariter congregati, & non sufficit, ut singuli Canonici seorsim aliquid promittant vel suam mentem declarent. Engel *h. n. 5.* ex Joan. Honor. *h. t. n. 1.* 3. Requiritur, ut duæ saltem partes Capitularium, sive duæ tertiæ eorum, qui debent vocari, & volunt, ac possunt commodè interesse, sint præsentés. *L. 3. & 4. ff. quod cujusque Univ. nom.* Hinc verba P. Pichler *h. n. 2.* sunt, eos, qui vocati venire detrectant, non attendendos, & cæteros ut ut paucos, & licet plures, quàm tertia pars, venire nollent aut non possent, procedere valere, etsi duas tertias non conficerent per *c. 19. de elect. c. 21. §. adjicimus. de off. deleg.* in hoc tamen attendenda consuetudo.

Q. 5. An etiam ad validitatem actus Capitularis requiratur consensus omnium Capitularium?
Resp. Neg. sed requiritur & sufficit regulariter consensus majoris & sanioris partis Capitularium præsentium. *c. 1. 3. & fin. h. t.* Major autem pars *de jure* debent absolutè sumi, v. g. ex 24. suffragantibus 13. consentire debent; sufficit tamen etiam, si ex 15. Capitularibus consentiant 8. licet hoc casu non habeatur unum votum supra medietatem. Ratio, quia saltem majoritas suffragiorum habetur. 2. Nec major pars sufficit, sed requiritur vel omnium vel duarum tertiarum consensus, dum Coadjutor Episcopo amenti dandus, *c. un. de Cler. agr. in 6.* Si electio cum postulatione concurrat. *c. 40. de elect.* dum eligitur S. Pontifex. *c. 6. de elect.* dum eli-

gitur Præfecta Monialium in discordia. *c. 43. de elect. in 6. §. sanè.* Omnium consensus absolute requiritur, dum potestas eligendi competens Capitulo in unum vel plures transferenda est per compromissum; si decernenda admissio Clericis extranei ad suffragium in electione ferendum; agatur de re ad omnes tamquam singulos *in proprio & patrimonii* pertinente. *Reg. jur. 29. in 6. qua ita explicari debet, ne contraria sit c. ult. h. t.*

3. Casu quo major tantum suffragantium consensus sufficit, non officit hujus sufficientiæ, licet minor pars contradicat, nisi pars minor sanior esset; tunc enim opponere se ad impediendam executionem illius potest etiam unicus, modo afferat causam rationabilem, & hanc coram superiore Capituli & electis arbitris probet. *arg. c. 1. h. t. Schmalzgr. h. t. n. 31.*

TITULUS XII.

Ut Ecclesiastica Beneficia sine diminutione conferantur.

Q. 1. Quotupliciter contingere possit diminutio beneficiorum? *Resp.* Vel per unionem, membrationem, divisionem, & suppressionem de quibus ad *Tit. de Prab. dixi*, beneficia imminui possunt; vel per impositionem novi oneris, de qua imminutione hic agendum. Onus, quod imponi beneficio potest, duplex est, reale & persona-